

Asia: VN/11426/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Metodilla, josta kerrotaan muistiossa, saadaan määriteltyä yhdeksän ammattialan listaus valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Listaus ei paljoo poikkea hallituksen esityksen liitteenä olleesta ensimmäisestä luonnoksesta. Onko metodi hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi?

Kyllä

Muuta lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asetusluonnoksessa esitetty valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittelytapa on systemaattinen, ja se perustuu valtakunnallisiin tilastoihin sekä alueellisiin työlupalinjauksiin.

Uudenmaan ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että määrittelyssä otetaan huomioon ELY-keskusten yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa laatimat alueelliset työlupalinjaukset, sillä niissä on tilastollisen tarkastelun lisäksi otettu huomioon alueen erityispiirteet työvoiman saatavuuden suhteen sekä ennakkointitietoa toimialojen kehityksestä.

Asetuksessa määriteltyt raja-arvot tilastolliselle työvoimapulalle ovat varsin tiukat: työvoima vähintään 500, vähintään 50 avointa työpaikkaa ja työvoimapulan volyymi vähintään 25. Tämä on kuitenkin hyvä siinä mielessä, että satunnaisvaihtelu ei nosta niin herkästi epärelevantteja ammatteja listalle. Toisaalta kausi- ja satunnaisvaihtelua tasoittaa jo se, että tietomallin arvot avoimista paikoista ja työttömistä ovat 12 kk liukuvia keskiarvoja.

Alueellisten linjausten kattavuudeksi valittu 90 % työvoimamäärä on varsin tiukka. Uusimaa vastaa 34 % Suomen työvoimasta. Mikäli ammatti ei ole Uudenmaan alueellisessa työlupalinjauksessa, se ei käytännössä voi nousta listalle. Tämä ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista, jos ajatellaan muun Suomen työvoimatarpeita esimerkiksi sellaisilla teollisuuden aloilla, jotka eivät ole Uudellamaalla niin vahvasti edustettuna.

Yleisimpien sosiaali- ja terveysalan pula-ammattien lisäksi alueellisissa työlinjauksissa on kunkin alueen elinkeinorakenteen erityispiirteitä heijastellen ammatteja mm. teollisuuden ja palvelualojen

puolelta. Eri alueilla linjattujen alojen määrä heijastelee myös alueen työvoimapohjaa, minkä suhteen Uudellamaalla on selvä etu maahanmuuton, maan sisäisen muuton sekä muuta maata nuoremman väestön suhteen.

Jotta myös muun Suomen työvoimatarpeet tulisivat paremmin huomioiduksi, Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa täydentävien määrittelytapojen harkitsemista. Esimerkiksi maantieteellinen kattavuus tai prosenttiosuus ammatin maininnoista alueellisissa linjauksissa voisi tasapainottaa listausta.

Alho Linnea

Uudenmaan ELY - E-vastuualue, Työllisyys, yrittäjyys ja kotoutuminen -yksikkö